

РАДНА ГРУПА ЗА ПОРЕЗЕ

ПРОЈЕКАТ СВЕОБУХВАТНЕ РЕФОРМЕ ПРОПИСА (СРП)

Предлози измене Закона о порезу на добит предузећа и подзаконских аката

Предлог 1: Обрачунате а неисплаћене отпремнине

Релевантни члан ЗПДП: чл. 9а

Проблем:

Тренутно законско решења не омогућује признавање трошкова отпремнине ни у пореском периоду када су обрачунати ни о пореском периоду када су стварно и плаћени што је супротно рачуноводственим прописима који захтевају да се ови трошкови унапред обрачунавају.

Предлог измена:

Члана 9а Закона мења се и гласи:

„Обрачунате а не исплаћене отпремнине признају се у пореском билансу у пореском периоду у коме су и стварно исплаћене.“

Предлог 2: Трошкови рекламе, пропаганде и репрезентације

Релевантни чланови ЗПДП: чл. 7.а став 1 тачка 4 и чл. 15. ставови 6 и 7

Проблем:

Трошкови рекламе, пропаганде и репрезентације се у пореском билансу признају као расход у износу до 3% од укупног прихода. Трошкови рекламе и пропаганде су у потпуности економски оправдани трошкови и нема разлога за ограничавање њиховог признавања у целини. Такође, произвођачи робе широке потрошње (безалкохолни и алкохолни напитци, и др.) који по својој природи делатности имају велике издатке за рекламу и пропаганду стављају се подређен положај у односу на друге индустријске гране. Са друге стране, ограничење трошкова репрезентације треба да остане у Закону са одређеним лимитом (нпр. 0,5% од укупног прихода).

Предлог измена:

Брисати тачку 4. става 1. члана 7.а. из разлога што су ове ситуације већ обухваћене тачкама 1. и 8. става 1 истог члана, као и одредбама чланова 59 – 61. Закона.

Брисати ставове 6. и 7. члана 15. како би се издаци за рекламу и пропаганда признавали у целости у пореском билансу и заменити га новим ставом 6 који одређује да се издаци за репрезентацију признају као расход у износу од нпр. 0,5% од укупног прихода.

Предлог 3: Терет расхода у пореском билансу лица у финансијском сектору

Релевантни члан ЗПДП: чл. 22а

Проблем:

Чланом 22а Закона о порезу на добит дефинише се да се на терет расхода у пореском билансу банака и других финансијских организација признаје увећање опште исправке вредности у складу са прописима Народне Банке Србије.

Концепт опште исправке вредности је укинут, а такође се и исправке вредности утврђене у складу са Одлуком НБС не евидентирају на терет биланса успеха.

Предлог измена:

Да се члан 22а формулише на следећи начин: На терет расхода у пореском билансу банака и других лица у финансијском сектору признају се расходи исправке вредности билансне активе и резервисања за губитке по ванбилансним ставкама, обрачунате на основу методологије за обрачун која је базирана на Међународним рачуноводственим стандардима а утврђена унутрашњим актима банке и других лица у финансијском сектору, осим расхода обезвређења имовине из члана 22.в.

Предлог 4: Дугорочна резервисања

Релевантни члан ЗПДП: чл. 22б

Проблем:

На терет расхода у пореском билансу признају се само извршена дугорочна резервисања за обнављање природних богатстава, за трошкове у гарантном року и задржане кауције и депозите. Трошкови настали по основу других дугорочних резервисања се не признају у пореском билансу. Са друге стране, укидање (приходовање) резервисања, у зависности од начина књижења, може резултовати опорезивим приходима и последично пропорционалност ЗПДП је нарушена. Наше је мишљење да укалкулисавање и укидање резервисања треба да буде порески неутрално све до момента одлива готовине по том основу. Такође, тренутним законским прописима није регулисан порески третман обавезних резервисања осигуравајућих друштава (преносна премија, математичка резерва, резервисане штете, итд).

Предлог измена:

Додају се нови ставови 2, 3. и 4. који гласе: "Остала дугорочна резервисања признају се као расход у пореском периоду у коме је настао одлив готовине, осим ако овим Законом није друкчије уредјено.

Приходи који настају по основу укидања резервисања из става 2. овог члана искључују се из опорезиве добити обвезника.

Обвезник који обавља делатност у складу са прописима о осигурању на терет расхода у пореском билансу признају се износи обавезних резервисања у складу са тим прописима."

Предлог 5: Трошкови настали по основу обезвређења имовине

Релевантни члан ЗПДП: чл. 22в

Проблем:

Трошкови настали по основу обезвређења имовине се не признају у пореском билансу.

Предлог измена:

У члану 22в додаје се став 2, који гласи:

"Расходи по основу обезвређења вредности учешћа у капиталу правних лица, акција, осталих хартија од вредности и залиха, признају се у пореском периоду у коме је та имовина продата, односно употребљена."

Предлог 6: Пореска амортизација у случају статусних промена

Релевантни чланови ЗПДП:

Проблем:

ЗПДП не садржи посебне одредбе које би третирале пореску амортизацију у случају статусних промена. Тренутно постоје три мишљења Министарства финансија из којих се изводе различити закључци о вредности која би требало да се користи као почетна вредност основних средстава при извршеној статусној промени.

Предлог измена:

ЗПДП и Правилник о пореској амортизацији би требало да се измене тако да прецизно дефинишу која вредност представља почетну вредност за потребе пореске амортизације у друштвима којима су одређена средства (при извршеној статусној промени) пренета.

Предлог је нето пореска вредност као набавна вредност на дан статусне промене за потребе пореске амортизације.

Предлог 7: Фундаментална грешка

Релевантни члан ЗПДП: чл. 25а

Проблем:

Због немогућности подношења измењене пореске пријаве у периоду дужем од годину дана члан Закона је непримењив. Додатно, концепт фундаменталне грешке више не постоји у међународним рачуноводственим стандардима.

Предлог измена:

Уколико буде прихваћен предлог измене чл. 40 став 3 ЗППА, у чл. 25а бришу се речи „фундаменталне грешке“ из става 1 и брише се став 2 истог члана.

У случају неприхватања предлога измене чл. 40 став 3 ЗППА, предлаже се брисање чл. 25а.

Предлог 8: Капитални добици и губици

Релевантни чланови ЗПДП: чл. 27-29

Проблем:

Одредбама чл. 27-29 Закона о порезу на добит прописан је начин утврђивања капиталних добитака за пореске сврхе, који се разликује од начина на који се исти утврђују у пословним књигама у складу са рачуноводственим прописима. Ово стога што пратећи одредбе Правилника капитални добици/губици обрачунати по пореским прописима се одузимају /додају од добити у билансу успеха, у коју исти износи нису садржани. Резултат тога може бити, у најмању руку, нелогичан износ опорезиве добити или преносивих губитака

Предлог измена:

Измена чл. 3. став 1. тачка 4) Правилника : тако што ће уместо *капитални добици и губици утврђени у складу са одредбама чл. 27-29 Закона*; писати *капитални добици и губици по основу продаје непокретне имовине, хартије од вредности , уделе и права индустријске својине, евидентирани у пословним књигама обвезника*

Измена тачака 40 и 41 у табеларном приказу обрасца ПБ-1 (уместо речи: *редни број 4. и редни бр. 5, унети износ из чл. 3. став 1. тачке 21) Правилника*)

Предлог 9: Опорезивање ликвидационог вишка

Релевантни члан ЗПДП: чл. 35

Предлог измена:

У члану 35 речи „капиталним добитком“ замењују се речима „дивидендом и опорезује у складу са тим.“

Образложење:

Постојеће решење је нејасно и веома проблематично у смислу што не опредељује да ли се ликвидациони вишак опорезује на нивоу субјекта ликвидације (што је бесмислено обзиром да не представља добит из пословања) или на нивоу оснивача (што не би имало оправдања имајући у виду природу правог капиталног добитка који представља позитивну разлику између продајне и набавне цене).

Уколико би се применио први закључак, отворило би се питање опорезивања исплате ликвидационог вишка оснивачима, што би могло довести до неоправданог двоструког пореског оптерећења.

Такође, постојеће решење изазива недоумице и компликује правилну примену споразума о избегавању двоструког опорезивања.

Предложена измена решава наведене проблеме у смислу да прецизира да се ликвидациони вишак може једино сматрати дивидендом (што и одговара његовој економској суштини и најприближније је његовој правној природи) и да се сходно томе опорезује једино на нивоу исплате или другог преноса оснивачима, а што је решење примењено у развијеним пореским системима.

Предлог 10: Порези по одбитку

Релевантни члан ЗПДП: чл. 40

Проблем:

Чланом 40. став 3 је прописано да на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Обзиром да није дефинисано шта се сматра приходом оствареним на територији Републике Србије, широким тумачењем може се доћи до закључка да се овај порез треба платити и када је капитални добитак или приход од закупа остварен над имовином која није у вези са Републиком Србијом (нпр. акције у страном предузећу, непокретност у иностранству и сл.).

Предлог измена:

Унети дефиницију шта се сматра приходом оствареним на територији Србије

Члан 40 мења се и гласи: "На приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари које се налазе на територији Републике, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Капиталним добитком из става 1. овог члана сматра се капитални добитак из члана 27. овог Закона, а у вези са имовином која се налази на територији Републике.

Порез по одбитку не обрачунава се и не плаћа се ако се приход из става 1. овог члана исплаћује сталној пословној јединици нерезидентног обвезника из члана 4. овог закона.

Предлог 11: Порез по одбитку на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу ауторских накнада

Релевантни члан ЗПДП: чл. 40

Проблем:

Непостојање дефиниције ауторских накнада.

Предлог измене:

Дефиниција ауторских накнада треба да буде прецизирана у ЗПДП да би се избегла било каква недоумица. Предлог дефиниције: „Ауторска накнада означава плаћања сваке врсте.

Израз ауторске накнаде означава плаћања било које врсте која су примљена као накнада за коришћење или за право коришћења ауторског права на књижевно, уметничко или научно дело, укључујући биоскопске филмове и филмове или траке за телевизију или радио, као и за коришћење или за право коришћења патента, заштитног знака, нацрта или модела, плана, тајне формуле или поступка, или за коришћење или за право коришћења индустријске, комерцијалне или научне опреме или за обавештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства."

Предлог 12: Порески кредити

Релевантни члан ЗПДП: чл. 48

Проблем:

Чланом 48 Закона прописано је да „улагања“ у сопственој регистрованој делатности...дају право на порески кредит пореским обвезницима. У пракси, порески органи тумаче реч „улагање“ искључиво као **плаћена** средства која су као таква књижена као основно средство пореског обвезника иако таква захтев није ни експлицитно ни имплицитно наведен у закону или релевантним подзаконским актима.

Предлог измена:

Обзиром да је у пракси и од стране пореских обвезника прихваћен став да се само за плаћена средства остварује право на порески кредит по члану 48 Закона, наведени члан треба уподобити са праксом тако да се обавеза плаћања средстава експлицитно дефинише као услов за остваривање права на порески кредит.

Предлог 13: Порески подстицаји и статусне промене

Релевантни чланови ЗПДП: чл. 48, чл. 49 и чл 50г

Предлог измене:

У члану 48 у ставу 1 речи „Обвезнику који изврши“ мењају се и гласе „За“ а реч „регистрованој“ се брише. У ставу 2 реч „обвезнику“ се мења и гласи „за улагања која изврши обвезник“ а реч „регистрованој“ се брише.

Након става 3 додаје се став 4 који гласи:

„Право на порески кредит из овог члана не престаје у случају статусних промена предвиђених законом којим се уређују привредна друштва и предузетници, нити у другим случајевима организовања обвезника.“

Досадашњи ставови 4, 5, 6 и 7 постају ставови 5, 6, 7 и 8.

У члану 49 након става 3 додаје се став 4 који гласи:

„Право на порески кредит из овог члана не престаје у случају статусних промена предвиђених законом којим се уређују привредна друштва и предузетници, нити у другим случајевима организовања обвезника.“

У члану 50г након става 2 додаје се став 3 који гласи:

„Право на пореско ослобођење из овог члана не престаје у случају статусних промена предвиђених законом којим се уређују привредна друштва и предузетници, нити у другим случајевима организовања обвезника.“

Досадашњи став 3 постаје став 4.

Образложење

Статусним променама се нити злоупотребљавају предметни порески подстицаји нити се обвезник коме је иницијално признато право на подстицај елиминише са тржишта, већ статусно мења облик свог постојања што ни на који начин не сме да доведе до губитка стеченог права обзиром да сам статус и није основ за стицање тог права већ испуњење услова који се тичу улагања (и новозапослених лица) те сама статусна промена не може да умањи односно прекине право коришћења таквог подстицаја.

Предложена измена је аналогна решењу које се тиче преношења пореских губитака.

Предлог 14: Дефинисање основних средстава по основу којих се стиче право на порески подстицај

Релевантни члан ЗПДП: чл. 50а

Проблем:

Према одредби става 1 овог члана Закона право на пореску олакшицу стиче порески обвезник који уложи у своја основна средства, односно у чија основна средства друго лице уложи више од 600 милиона динара, који та средства користи у регистрованој делатности у Републици.

- Регистрована делатност

Према Закону о регистрацији привредних субјеката у Агенцији за привредне регистре уписује се само једна делатност као претежна делатност при чему порески обвезник може обављати и све друге делатности у складу са прописима.

Министарство финансија је издало мишљење бр. 430-07-00291/2006-04 од 12. октобра 2006. године којим је наведено да се улагањем у регистровану делатност у Републици не сматра само улагање у претежну делатност, већ и улагање у друге законом дозвољене делатности, а које је обвезник навео у свом оснивачком акту, као делатности које обавља или има намеру да обавља.

Према прописима из области корпоративног права привредно друштво може да обавља све оне делатности за које није потребна сагласност неког државног органа. Предуслов за обављање делатности није да је она наведена у оснивачком акту.

Сходно томе, инсистирање било на регистрованој делатности или на упису делатности у оснивачки акт нема упориште у прописима. Овакво инсистирање ствара за пореске обвезнике додатно оптерећење (порески обвезник се приморава да због пореских прописа мења оснивачки акт иако то по прописима из области корпоративног права није потребно) и правну несигурност у примени пореског подстицаја.

- Дефиниција шта се сматра основним средством које се користи за обављање делатности не постоји.

Оставља се велико дискреционо право пореским инспекторима да се на основу личног разумевања да ли је нешто неопходно за обављање делатности утврђује право на порески подстицај, а што доводи до правне несигурности пореских обвезника.

У пракси Пореска управа не признаје улагања у мобилне телефоне, клима уређаје и слично уз образложење да се наведена основна средства не могу сматрати средствима за обављање регистроване делатности.

- Закон не прописује да се по основу улагања у нека основна средства право на пореску олакшицу не може стећи.

Међутим, у пракси Пореска управа примењује одредбу чл. 48 став 5 Закона и не признаје улагања извршена у путничке аутомобиле, намештај итд. иако чл. 50а не прописује примену чл. 48 став 5.

- Према Правилнику о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит предузећа, обрачун пореског кредита се врши тако што се вредност основних средстава по основу којих се може остварити порески подстицај ставља у однос са вредношћу свих основних средстава на крају пореског периода. Вредност основних средстава на крају пореског периода једнака је нето књиговодственој вредности средстава.

Министарство финансија је издало мишљење бр. 430-07-00191/2007-04 од 10. јануара 2008. године према коме се право на подстицај може остварити само по основу средстава која су стављена у употребу.

Закон нигде не дефинише овакво ограничење. На основу речи „који та средства користи у регистрованој делатности“ не може се неспорно закључити да се ради о средствима стављеним у употребу – активираним.

Уколико би се применило тумачење изнето у мишљењу онда је практично немогуће да једно привредно друштво оствари 100% пореско ослобођење, чиме се закључује да јавно прокламовано 100% ослобођење од плаћања пореза на тзв. „греенфиелд“ инвестиције није могуће.

Наиме, инвестициони циклус скоро увек траје знатно дуже од једне календарске године. Такође, инвестициони период се обично не поклапа са календарском годином.

Поред овога, порески кредит за улагања у основна средства по чл. 48. Закона се признаје без обзира да ли је основно средство активирано или не, признаје се и у случају авансног плаћања. Не постоје економски нити порески разлози да се исти принцип не примени и у случају ове пореске олакшице.

Предлог измене:

Право на порески подстицај се признаје по основу улагања у све делатности које једно друштво обавља или намерава да почне да обавља након извршеног улагања. Да би се остварило право на порески подстицај укупан износ улагања у све делатности треба да буде већи од 600 милиона динара. Не треба се позивати нити на регистровану делатност нити на делатности из оснивачког акта.

Детаљна дефиниција основних средстава која се не могу квалификовати за порески кредит треба да постоји у Закону или Правилнику и треба да се односи само на улагања у: основна средства која се користе за личне потребе оснивача, запослених или трећих лица (нпр. купљена кућа у којој станује оснивач друштва, запослени...), уметничка дела ликовне и примењене уметности и украсне предмете за уређење простора.

Док се наведено не уреди Законом или Правилником, променити праксу Пореске управе у погледу примене одредбе чл. 48 став 5 и третмана мобилних телефона, клима уређаја и слично.

Наиме, дефиниција основних средстава за регистровану делатност се у савременим условима пословања и комуникације не може уско посматрати. Сходно томе, улагања у набавку мобилних телефона, клима уређаја, путничких аутомобила и слично треба признати за остваривање права на подстицај јер су она неопходна у савременом начину пословања и комуникације. Није могуће да неко друштво, без обзира на његову делатност, послује у данашњим условима без ових основних средстава. Такође, порески обвезник водећи се економским принципима набавља она основна средства која му користе за обављање делатности.

Такође, Законом треба дефинисати да се и улагања у основна средства која још нису стављена у употребу признају за остваривање права на порески подстицај, јер се једино на тај начин може остварити 100% пореско ослобођење за „гринфилд“ инвестиције (применити исти принцип као код пореског кредита по чл. 48. Закона).

Речи „користи у регистрованој делатности“ не дефинишу да се право на порески подстицај остварује само по основу средстава која су стављена у употребу и на овај начин до измене Закона треба примењивати ову одредбу.

Предлог 15: Губитак права на пореску олакшицу услед смањења броја запослених

Релевантни члан ЗПДП: чл. 50в

Проблем:

Из садашње одредбе Закона није јасно када се губи право на пореску олакшицу, односно испод ког броја се укупан број запослених не може смањити.

Наиме, према Закону један од захтева за остваривање права на порески подстицај је да друштво у периоду улагања додатно запосли на неодређено време најмање 100 лица (чл. 50а став 1). Право на порески подстицај се губи ако обвезник смањи број запослених испод броја утврђеног у чл. 50а став 1.

Из овакве формулације није јасно да ли укупан број запослених или број додатно запослених радника у току периода улагања не сме пасти испод одређеног броја, као ни који је то број запослених испод кога се право на олакшицу губи.

Министарство финансија је издало мишљење бр. 430-07-0016/2008-04 од 6. фебруара 2008. године по коме се право на подстицај губи ако порески обвезник у току коришћења пореског подстицаја смањи број запослених испод броја запослених у пореском периоду у којем се квалификовао за порески подстицај, чији број се не може смањивати у периоду коришћења пореског подстицаја.

Овакав став се не може јасно закључити из одредби Закона. Такође, ни у овом мишљењу није јасно који се то број запослених мора одржавати: број запослених на почетку пореског периода у коме се квалификовао, на крају пореског периода у коме се квалификовао или неки просечан број запослених у пореском периоду.

Предлог измене:

Изменом Закона дефинисати да се право на порески подстицај губи ако укупан број запослених падне испод укупног броја запослених на последњи дан пореског периода у коме су испуњени услови за стицање права на порески подстицај.

Смањење броја запослених услед одласка у пензију у складу са прописима који регулишу ову област не сматра се основом за губитак права на пореску олакшицу.

Предлог 16: Губитак права на пореску олакшицу услед престанка коришћења или отуђења средстава

Релевантни члан ЗДПД: чл. 50г

Проблем:

Право на порески подстицај се губи уколико порески обвезник престане да користи или отуђи средства, а у нова основна средства не уложи износ једнак тржишној цени отуђених средстава.

Министарство финансија је издало мишљење бр. 430-07-00191/2007-04 од 10. јануара 2008. у коме је наведено да у случају када се износ укупних улагања (и после отуђења) није смањио испод Законом прописаних 600 милиона динара, обвезник не губи право на порески подстицај прописан овим чланом, односно није у обавези да плати порез (у складу са чланом 50г Закона), али је дужан да утврди нову (нижу) сразмеру између вредности набављених основних средстава за која се признаје право на порески подстицај из члана 50а умањеној за отуђена средства и вредности укупних основних средстава.

Овакав став министарства не може се закључити из одредбе чл. 50г Закона.

Такође, није јасно ни следеће:

- шта се све сматра отуђењем средстава – да ли само продаја или и мањкови, крађе и сл.
- како се утврђује тржишна вредност средства које се више не користи из разлога што је застарело, покварено и сл. и нема вредност и шта се дешава са пореским подстицајем у том случају. Наиме, порески подстицај се одобрава за период од 10 година, док период од дана испуњења услова за стицање права на порески подстицај до дана истека пореског подстицаја може бити дужи од 10 година. Врло вероватно је да ће у том периоду део опреме по основу које је стечено право на порески подстицај застарити, оштети се, покварити, те да ће престати да се користи у току трајања подстицаја. Шта се дешава са пореским подстицајем у свим тим случајевима
- која тржишна вредност се користи у случају када на тржишту постоји више различитих тржишних вредности
- Закон дефинише да се право на порески подстицај губи ако се у нова средства не уложи износ једнак тржишној вредности отуђеног средства. Мишљење говори о укупном износу улагања. Износ улагања и тржишна вредност отуђеног средства нису исте категорије.

Предлог измена:

Губитак права на порески подстицај би требало дефинисати само у случају ако се средства продају и ако порески обвезник не уложи у нова основна средства износ који је једнак продајној вредности средстава.

Предлог 17: Могућност да се примени метод изузимања или метод кредита за избегавање двоструког опорезивања за доходак из иностранства у пореском билансу

Релевантни чланови ЗПДП: чл.51 – чл.54

Проблем:

Постојећи порески биланс (и припадајући обрасци) не пружа могућност да се примени метод изузимања или метод кредита ради избегавања двоструког опорезивања (као што је предвиђено одговарајућим споразумима о избегавању двоструког опорезивања) за доходак остварен у иностранству.

Такође, у ЗПДП су тренутно споменуте само дивиденде као доходак за који је прописано избегавање двоструког опорезивања.

Предлог измена:

Потребно је у ЗПДП и порески биланс унети измене како би постојала могућност да се примени метод изузимања или метод кредита. Такође, у ЗПДП треба да буду споменте и друге врсте дохотка (камате, ауторске накнаде, приходи од услуга, итд.) за које је прописано избегавање двоструког опорезивања.

Предлог 18: Утањена капитализација

Релевантни члан ЗПДП: чл. 62 став 5

Проблем:

У пореском билансу се признаје претичући износ камате и припадајућих трошкова из претходне године. Сматрамо да је непотребна (сходно висини пореске стопе) могућност потпуног признавања претичућег износа камате и припадајућих трошкова из претходне године и ограничити га до износа које одређује правило утањене капитализације.

Предлог измене:

У ставу 5 додати реч „не“ пре речи „могу“.

Предлог 19: Плаћање месечних аконтација

Релевантни члан ЗПДП: члан 67. став.3.

Проблем:

Изменом члана 67. став 3. Закона о порезу на добит предузећа избегло би се беспотребно плаћање месечне аконтације из предходне године као и чињење пореског прекршаја. (Нпр. предузеће је поднело пореску пријаву ПДП дана 10.03.2009. године за период 01.01.-31.12.2008. године и утврдило нову месечну аконтацију у износу од 50 динара. По поднетој пореској пријави ПДП за период 01.01-31.12.2007. године порески обвезник плаћа месечну аконтацију у износу од 100 динара. Сходно члану 67. став 3. Закона, предузеће иако је поднело пореску пријаву 10.03.2009. године за период 01.01-31.12.2008. године и утврдило нови износ аконтације, дужно је да 15.03.2009. године плати стари износ аконтације по пореској пријави за период 01.01-31.12.2007.године -100 динара.

Предлог измена:

Плаћање месечних аконтација у складу са пореском пријавом из става 1. овог члана врши се од месеца у коме је пријава поднета.

Предлог 20: Заштитна мера забране обављања делатности

Релевантни члан ЗПДП: чл. 113

Проблем:

Тренутна могућност изрицања заштитне мере забране обављања делатности у трајању од 3 до 12 месеци која се може изрећи за нејасно дефинисане поступке пореских обвезника и то „не подношење пореске пријаве и пријављивање у пореском обрасцу нетачних податак“ даје огромна дискрециона права пореским органима јер су им за исту врсту поступања пореских обвезника „на располагању“ како казнене одредбе прописане Законом о порезу на добит предузећа тако и тако и одредбе Закона о пореском поступку и пореској администрацији. Надање оваква мера има за циљ потпуно девастирање пореског обвезника јер му онемогућује рад и напослетку директно смањење буџетских прихода.

Предлог измена:

Брисање члана 113.

Предлог 21: Поступање пореске управе – доказивање од стране пореског обвезника да су услови за стицање права на порески подстицај испуњени

Проблем:

У пракси Пореска управа захтева од пореског обвезника да за порески период у коме су испуњени услови за стицање права на порески подстицај о томе достави и следеће доказе: фотокопије свих рачуна за набавку опреме, царинских рачуна са јединственим царинским исправа ако се ради о увозу опреме, фотокопије извода банака као доказ да су средства плаћена, копије пријава на осигурање за новозапослене раднике итд.

У сваком наредном пореском периоду иста документација се захтева за она средства која су у том пореском периоду набављена, односно за лица којима је у том пореском периоду престао радни однос, односно која су запослена.

Како се ради о великим износима улагања, о великом броју појединачних набавки, веома често ова документација обухвата десетине регистратора. Копирање целокупне документације значи ангажовање већег броја људи више дана и то у време када службе рачуноводства и финансија имају највише посла (састављање завршног рачуна, ревизија финансијских извештаја, састављање пореског биланса и пореске пријаве за порез на добит предузећа, пореске пријаве за порез на имовину итд.). Такође, ово изискује и додатне трошкове копирања и додатног анагажовања запослених.

Према чл. 44 Закона о пореском поступку и пореској администрацији Пореска управа може захтевати од пореског обвезника и трећих лица да, у року који она одреди, доставе на увид и проверу пословне књиге и евиденције, рачуноводствене исказе, пословну документацију и друге исправе и доказе, ради утврђивања чињеничног стања.

Пореска управа одлучује да ли ће се горе наведене исправе доставити на увид и проверу у њеним службеним просторијама, односно електронским путем, или ће се увид и провера обавити код лица које је дужно да их достави.

Такође, Закон о општем управном поступку дефинише начело економичности поступка према коме се поступак мора водити без одуговлачења и са што мање трошкова за странку и друге учеснике у поступку, али тако да се прибаве сви докази поребни за правилно и потпуно утврђивање чињеничног стања и за доношење законитог и правилног решења.

Пореска управа има основа да не тражи копирање целокупне документације већ да постојање права на порески подстицај утврди у просторијама пореског обвезника.

Предлог измене:

Измена праксе Пореске управе која пореским обвезницима намеће додатно оптерећење и трошкове. У случајевима када се ради о обимној документацији проверу испуњености услова вршити у просторијама пореског обвезника.

Предлог 22: Усаглашавање обрасца ПБ-1 са Законом о порезу на добит предузећа

Релевантни чланови Правилника : чл. 14 и 26.

Проблем:

Прописани образац ПБ-1 није усаглашен са Законом, јер не предвиђа усаглашавање расхода из члана 7а став 1 тачка 7) (примања запослених или других лица по основу удела у добити) и чл. 22. Закона (плаћени порези).

Предлог измена:

Усагласити одредбе чл 3. став 1. тачка 5) Правилника о садржини пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит предузећа

Предлог 23: Измена Обрасца ПК

Релевантни чланови Правилника : чл. 7. став 2.

Проблем:

Садашња форма пореског обрасца ПК у којем се обрачунава и исказује износ пореског кредита за улагања у основна средства сходно члану 48. Закона доводи до недоумица у попуњавању у вези са редом бр. 2 и 3 и неомогућава ефикасну и једноставну контролу од стране пореских органа (нарочито у вези са износом обрачунатог кредита у текућој години који се не користи у том пореском периоду као и кредита који је пренет из ранијих година, а који се не користи у пореском периоду за који се саставља образац ПК).

Предлог измена:

Члан 7 став 2. Правилника о пореском билансу мења се и гласи:

У Образац ПК уносе се следећи подаци:

- 1) под редним бројем 1. - укупан износ улагања у основна средства а која су плаћена у текућој години, односно у периоду израде пореског биланса;
- 2) под редним бројем 2. – Износ обрачунатог пореског кредита за текућу годину тј. износ од 20%, односно 40% (за мала предузећа) извршених улагања.
- 3) под редним бројем 3. – Износ обрачунатог пореског кредита за текућу годину који се користи у текућој години тј. износ од 20%, односно 40% (за мала предузећа) извршених улагања, а највише до 50%, односно 70% (за мала предузећа) обрачунатог пореза у текућој години - порески кредит за текућу годину, у складу са чланом 48 ст. 1 и 2 Закона;
- 4) под редним броје 4.- Неискоришћени део пореског кредита из текуће године који се преноси на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода
- 5) под редним бројем 5. - Неискоришћени део пореског кредита из ранијих година
- 6) под редним бројем 6. - Неискоришћени део пореског кредита из ранијих година који се користи у текућем пореском периоду по редоследу улагања, у складу са чланом 48 став 4 Закона, , а највише до 50%, односно 70% (за мала предузећа) обрачунатог пореза у текућој години укључујући и порески кредит из текуће године;
- 7) под редним бројем 7. - неискоришћени део пореског кредита из ранијих година, који се преноси на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода, у складу са чланом 48 став 3 Закона;
- 8) под редним бројем 8. – Укупан износ пореског кредита који се користи у текућој години који представља збир пореског кредита текуће године и пренетих пореских кредита из ранијих година по редоследу улагања, с тим што укупан збир не може износити више од 50%, односно 70% (за мала предузећа) обрачунатог пореза у текућој години, у складу са чланом 48 ст. 1, 2 и 4 Закона;
- 7) под редним бројем 7. - Неискоришћени део пореског кредита који се преноси на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода, а који представља збир неискоришћеног пореског кредита текуће године и пренетог пореског кредита из ранијих година.

Образац ПК

**ПОРЕСКИ КРЕДИТ ЗА УЛАГАЊА У ОСНОВНА СРЕДСТВА
ЗА ВРЕМЕ ОД _____ ДО _____ ГОДИНЕ**

Ред. бр.	Опис	Износ у динарима без пара
1	Износ улагања у основна средства која су плаћена у текућој години	
2	Обрачунати порески кредит за текућу годину (ред. бр. 1 x 20%/40%)	
3	Обрачунати порески кредит за текућу годину који се користи у текућој години, а највише до 50% односно 70% обрачунатог пореза	
4	Неискоришћени део пореског кредита из текуће године који се преноси на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода (ред. бр. 2 - 3)	
5	Неискоришћени део пореског кредита из претходних година (редних бр. 9 обрасца за претходну годину)	

6	Неискоришћени део пореског кредита из претходних година по редоследу улагања који се користи у текућем пореском периоду	
7	Неискоришћени део пореског кредита из ранијих година који се преноси на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода (ред. бр. 5 - 6)	
8	Укупан износ пореског кредита који се користи у текућој години (ред. бр. 3 + 6)	
9	Неискоришћени део пореског кредита из ранијих и текуће године који се преноси на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода (ред. бр. 4 + 7)	

У _____

Одговорно лице

дана _____ Године

Предлог 24: Трансферне цене

Релевантни чланови Закона: чл. 60. и 61. и чл- 3 и 5 Правилника о пореском билансу

Проблем:

Тренутно прописи о трансферним ценама нису детаљно разрађени како у закону тако ни у подзаконским актима. Такође, методи за утврђивање „цене ван дохвата руке“ су лимитирани и не укључују све методе које познаје регулатива како земаља у окружењу, тако и ЕУ и релевантних препорука ОЕЦД-а. Обзиром на знатан број пореских обвезника који имају трансакције са повезаним лицима, императив је да порески прописи Републике Србије „одмакну“ од два сувопарна члана Закона и да дефинишу основне елементе трансакција са повезаним лицима као и увођење обавезе за постојање „документације“ о трансферном ценама којим би се оправдале наведене трансакције. Такође, порески биланс би требало ускладити тако да исказује само ефекте/ разлике између трансферних цена и цена „ван дохвата руке“ а да порески обвезник располаже са минимум документације прописане законом за доказивање „тржишне“ вредности трансакција са повезаним лицима.

Предлог измена:

Члан 60. мења се и гласи:

„Обвезник је дужан да разлику између цена из члана 59 став 1 овог Закона и цена утврђених принципом „ван дохвата руке“ посебно исказе у пореском билансу.

Обавеза из става 1 овог члана односи се и на трансакције између сталне пословне јединице из члана 4 овог Закона и њене нерезидентне филијале.“

Члан 61. став 2 мења се и гласи:

„Код утврђивања цена трансакције по принципу „ван дохвата руке“, користе се следеће методе:

- а) метода упоредиве цене на тржишту
- б) метода коштања увећана за уобичајену маржу
- в) метода препродајне цене

Уколико је могуће применити метод упоредиве цене на тржишту, ова метода има предност у односу на остале методе.

Губитак који настане у трансакцијама између повезаних лица не умањује опорезиву добит.

Обвезник је дужан да приликом подношења пореском биланса и пореске пријаве за текућу годину, а најкасније у року од 30 дана по доијању писмене захтева од стране пореске управе, приложи документацију којом документује цена у трансакцијама са повезаним лицима, а нарочито:

- а) правни статус и пословне активности пореског обвезника и њихове карактеристике;
- б) идентификацију повезаних лица са пореским обвезником за период за који се подноси порески биланс;
- в) идентификацију трансакција између повезаних лица у смислу обима и услова под којима су оне обављане у периоду за који се подноси порески биланс;
- г) попис активности и подаци о пословним партнерима, релевантни за извршене трансакције;
- д) опис методе коришћене за доказивање цена између повезаних лица.

Министар финасија ближе уређује начин примене метода из става 2 овог члана.